

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

DOCUMENT
669/27.01.2014

74 /DPSS
1701/2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*, inițiată de doamna deputat PNL Alina-Ștefania Gorghiu (Bp. 584/2013).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă vizează intervenția legislativă asupra dispozițiilor art. 5 al *Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare*, astfel:

- completarea alin. (1) cu două noi litere, lit. j) și k), în sensul instituirii obligației pentru autoritățile sau instituțiile publice de a comunica din oficiu și următoarele informații de interes public:

„j) *tabelul lunar al funcțiilor existente în cadrul acesteia, cuprinzând și numele persoanelor care le ocupă și veniturile corespunzătoare, salariale ori de altă natură, obținute de personalul angajat ori detașat;*

k) curriculum vitae al personalului angajat ori detașat în cadrul acesteia, cuprinzând studiile absolvite, experiența profesională, abilitățile IT, competențele lingvistice”.

- inserarea la alin. (2) a unei teze, având următorul conținut:

„Arhiva buletinului informativ se păstrează electronic pe pagina oficială de internet a structurii, acolo unde aceasta există.”

Potrivit susținerilor inițiatorului cuprinse în Expunerea de motive, demersul legislativ este justificat de *„transparentizarea administrației publice”, „facilitarea posibilității cetățenilor de a acționa în justiție personalul din aparatul public care a adus încălcări ale drepturilor și libertăților lor”* ori de faptul că *„interesul public este mai presus de cel privat”*.

II. Observații

1. În accepțiunea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care ocupă anumite funcții în cadrul unei autorități sau instituții publice, indiferent dacă sunt numite, angajate ori detașate, au calitatea de persoane vizate, adică persoane ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate.

De asemenea, potrivit acestei legi speciale, datele cu caracter personal sunt definite ca fiind *„orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă; o persoană identificabilă este acea persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în mod particular prin referire la un număr de identificare ori la unul sau la mai mulți factori specifici identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale”*. În acest sens, legea specială prin care au fost implementate la nivel național prevederile Directivei 95/46/CE¹ conține definiția completă a datelor cu caracter personal.

Coroborat cu aceste dispoziții, art. 2 lit. c) din Legea nr. 544/2001 stabilește că *„prin informație cu privire la datele personale se înțelege orice informație privind o persoană fizică identificată sau identificabilă”*.

Astfel, raportat la dispozițiile legale de mai sus, prevederile **art. I pct.1** din propunerea legislativă (referitor la completarea art. 5 alin. (1) cu literele lit. j) și k)) fac referire la o multitudine de date personale care ar

¹ a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

urma să fie dezvăluite publicului larg prin paginile de internet ale instituțiilor și autorităților publice: nume, *studii absolvite, experiență profesională, abilități IT, competențe lingvistice, venituri salariale ori de altă natură, ori alte date cu caracter personal cuprinse de curriculum vitae al personalului angajat ori detașat care ocupă anumite funcții în cadrul unei autorități sau instituții publice.*

Or, toate aceste informații, împreună, nu numai că identifică în mod direct și concret o persoană vizată, ci și expun public, în mare măsură, viața privată a persoanei în cauză prin referirea la multitudinea de „*factori specifici identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale*”.

În acest context, subliniem că Legea nr. 677/2001 stabilește, în art. 5 alin. (1), condițiile în care datele cu caracter personal pot fi prelucrate, inclusiv dezvăluite (*dezvăluirea reprezentând o operațiune de prelucrare a datelor cu caracter personal*).

Astfel, potrivit dispozițiilor aceleiași legi menționate anterior, principiul de bază ce guvernează prelucrarea datelor personale este consimțământul persoanei vizate, dat în mod expres și neechivoc.

Cu toate acestea, datele cu caracter personal pot fi prelucrate de către un operator (instituții și autorități publice, în cazul Legii nr. 544/2001), fără consimțământul persoanei vizate, în situații de excepție, de strictă interpretare și aplicare, reglementate de art. 5 alin. (2) din Legea nr.677/2001.

Unele din aceste situații de excepție de la consimțământul persoanei vizate sunt acelea în care se urmărește îndeplinirea unor obligații legale, aducerea la îndeplinire a măsurii de interes public sau pentru interesul legitim al operatorului sau terțului căruia i se dezvăluie datele, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesul sau drepturile și libertățile persoanei vizate ori prelucrarea privește date obținute din documentele accesibile publicului, conform legii.

Cu toate acestea, legea stipulează că situațiile de excepție de la consimțământ nu aduc atingere dispozițiilor legale care reglementează obligația autorităților publice de a respecta și de a ocroti viața intimă, familială și privată.

Legat de acest aspect, subliniem faptul că efectuarea de operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal precum dezvăluirea, respectiv diseminarea tuturor datelor cu caracter personal către publicul larg, precizate în propunerea legislativă, prin postarea pe internet pe o perioadă nedeterminată, prin intermediul buletinului informativ (*prevăzut la art. I*

pct.2 din propunerea legislativă referitor la inserarea la art. 5 alin. (2) a unei teze) sunt operațiuni ce pot conduce la apariția unor riscuri crescute pentru drepturile și libertățile persoanelor în cauză, acestea fiind expuse public prin prelucrarea excesivă a datelor lor, raportat la scopul prelucrării.

Mai mult, expunerea excesivă a datelor personale ale persoanelor care ocupă anumite funcții în cadrul unei autorități sau instituții publice nu numai că este de natură a aduce atingere vieții private, și posibil onoarei și demnității persoanei respective, dar excede și principiilor „*transparenței*” și „*necesității de cunoaștere*” invocate de inițiatorul propunerii legislative.

În ceea ce privește „*interesul public*”, care în accepțiunea inițiatorului „*este mai presus de cel privat*”, subliniem că respectarea acestuia nu poate fi invocată cu orice preț, chiar în detrimentul vieții private, fără a avea în vedere situații temeinic justificate.

În acest context, subliniem că atunci când dreptul fundamental la viața intimă, familială și privată, în special cel la protecția datelor personale, se confundă cu alte drepturi fundamentale precum dreptul la informație, trebuie să se găsească un echilibru în respectarea acestora, ele fiind de aceeași natură și importanță.

Este cunoscut faptul că interesul public este acela care implică garantarea și respectarea de către instituțiile și autoritățile publice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor publice.

Cu toate acestea, cunoașterea de către publicul larg a unei multitudini de date cu caracter personal despre persoanele care ocupă funcții în cadrul unei autorități sau instituții publice, altele decât numele și funcția, nu este de natură a garanta îndeplinirea corectă și eficientă a atribuțiilor de serviciu de către respectivele persoane, și nici a principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor publice.

În plus, art. 53 din Constituție stabilește condițiile în care poate avea loc restrângerea unor drepturi sau libertăți, una dintre acestea fiind că măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o.

Prin urmare, măsurile propuse prin inițiativa legislativă reprezintă o situație de risc pentru protecția datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice și, implicit, pentru respectarea și garantarea drepturilor fundamentale ale acestora, în special cel la viața privată.

2. Referitor la comunicarea „*veniturilor corespunzătoare, salariale și de altă natură, obținute de personalul angajat ori detașat*”, menționăm că prin Decizia nr. 615/2006² Curtea Constituțională a reținut că, deși bugetele autorităților și instituțiilor publice sunt publice cuprinzând informații cu privire la cheltuirea banului public, iar salariile personalului instituțiilor din sectorul bugetar sunt stabilite prin acte normative care, de asemenea, sunt publice, „*salariul concret al unei persoane, stabilit în cadrul limitelor minime și maxime prevăzute în actele normative, ținând seama de importanța muncii depuse, de contribuția adusă la realizarea sarcinilor și de situația sa personală, nu mai prezintă interes public, intrând în sfera interesului privat al persoanei. Astfel, în acest context, art.158 din Codul muncii își găsește pe deplin aplicabilitatea și utilitatea.*”

Pentru aceste considerente, apreciem că introducerea în categoria de informații publice ce urmează a fi comunicate lunar, din oficiu, a informațiilor privind *veniturile concrete lunare ale unei persoane*, indiferent dacă această persoană este angajată în sectorul public sau privat, este de natură să aducă atingere dispozițiilor constituționale privind viața intimă și privată a persoanei.

3. În ceea ce privește „*facilitarea posibilității cetățenilor de a acționa în justiție personalul din aparatul public care a adus încălcări ale drepturilor și libertăților lor*”, considerăm că această justificare este exagerată și eronată. Activitatea autorităților publice se manifestă, în principal, prin acte administrative pe care, în condițiile art. 52 din Constituție și *Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004*, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept sau interes legitim le poate ataca în fața instanțelor judecătorești competente.

În cazul încălcărilor care ar putea intra sub incidența normelor de drept penal, sesizarea autorităților competente să cerceteze astfel de fapte poate fi făcută și *in rem*.

² referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. b), art. 12 alin. (1) lit. d) și art. 14 alin. (1), coroborate cu art. 2 lit. c) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, precum și ale art. 158 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 Codul muncii

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Victor Viorel PONTA

Domnului senator George – Crin Laurențiu Antonescu
Președintele Senatului